

ČAJ

Pro chvíle pohody

LEDEN 2022

Časopis Autorů Jičínska

JSEM ŽENA

Jsem žena, která touží být milována,
jsem žena, která nemá ráda prázdná rána,
jsem žena, která touží po lásce,
jsem žena, které oddá se jí přesladce.
Jsem žena, která miluje překvapení,
jsem žena, která ví co očekává se od ní,
jsem žena, která miluje květiny,
jsem žena, která opojí i tvé sny.
Jsem žena, která okusila pohár hořkosti,
jsem žena, která vypila ho mnoho, dosti,
jsem žena, která život miluje,
jsem žena, která ví co od něj chce.

Lenka BENEŠOVÁ HÝŘOVÁ

184

Vážení čtenáři,

nový, již jednadvacátý ročník časopisu autorů Jičínska otvíráme lednovým číslem, do kterého přispěly shodou náhod tři autorky.

Jednou z nich je **Martina Myšková**
(pseudonym **Martina Mouseová**).

Představuje se ukázkou ze své knihy „**Valerie**.“

Druhou je básnířka **Lenka Benešová Hýřová**.
Zaslala ukázky z knihy „**Promluva s andělem**“
a z knížky pro děti „**Hádanky pro malé andílky**,“
ze které je i převyprávěná a zveršovaná
pohádka „**Šípková Růženka**.“

Rozhovor poskytla třetí autorka,
vysokomýtská básnířka **Michaela Prachařová**.
Nedávno vydala prvotinu „**Deštivý noci s portem**.“

V rozhovoru mimo jiné přiznala, že :
„**Literatura je opravdová jen tehdy, tepe-li v ní život!**“

Tvorbu domácích autorů, resp. autorek,
zastupuje **Ilona Pluhařová** svojí „**Baladou krvavou**.“

Úspěšný vstup do nového roku 2022
ve společnosti ČAJe přeje

Václav

HOST ČAJe:

Ing. Martina Myšková

Píše současnou prózu. Děj jejích románů a novel se často obrací do historie nedávné i staletí vzdálené. Do příběhů zařazuje detektivní prvky i mírný náznak tajemna.

Knihy vycházejí od roku 2017 v elektronické podobě v nakladatelství *E-knihy jedou*.

Tištěné verze vydává od roku 2019 ve vlastním nakladatelství *Ing. Martina*

Myšková. Své knihy píše pod pseudonymem Martina Mouseová.

Vydané knihy:

Tamara, román, tiskem vydáno v roce 2019.

Cosmetic Valley, novela, tiskem vydáno v roce 2019.

Desperátka, novela, tiskem vydáno 2020.

Útěk, novela, tiskem vydáno 2020.

Valerie, novela, tiskem vydáno 2021.

Šestou knížku s názvem **Zámek** připravuje k vydání. Náměty pro další knihy má připravené.

web: <https://mouseovamartina.wixsite.com/website>

e-mail: mouseova.martina@seznam.cz

Ukázka z knížky Martiny Mouseové s názvem VALERIE.

Silný vítr Valerii bičoval obrovskými kusy sněhu. Neviděla vůbec nic. Cítila, jak kožich a čepice začínají těžknout. Sníh se na kožešině zachytával a hned přimrzal. Snažila se oklepat ho, ale marně.

Nedokázala odhadnout, jak dlouho se takto vlekla, ale měla pocit, že to trvá už celou věčnost. A hlavně cítila, jak jde pomaleji a pomaleji a jak jí ubývají síly.

„Nedokážu to! Umřu tady! Umřeme tady!“

To strašné zjištění ji švihlo jako rána bičem, ale nedokázala se tomu vzepřít. Věděla, že to tak bude. Věděla, že to nebude dlouho trvat, že její síla bude vyčerpaná, ona upadne na zem a už nevstane.

„Ne!“ zašeptala, „neee! Nevzdám to!“ zakřičela navzdory kvílející vichřici.

Ten bojovný pokřik ji nečekaně povzbudil a ona se sunula dál tou

strašnou bílou tmou.

Najednou měla nepříjemný pocit, že za ní něco je. Zastavila se, otočila se a mžourala přes hustý sníh. Něco tam opravdu bylo! Velký nepravidelný stín, který se k ní pomalu přibližoval! Hrůzou strnula a nebyla schopná pohybu. Stín se přibližoval a jako by rostl! Valerii srdce bušilo tak hlasitě, že ani neslyšela skučení větru. A najednou jí došlo, že ten strašidelný stín je kůň! Zaplavila ji neskutečná úleva. Je to kůň, který táhne sáně! Její záchrana!

Kůň se pořád pomaličku přibližoval. Zřejmě ji vůbec neviděl. Valerie se přinutit k pohybu a udělala několik kroků stranou. Kůň její pohyb zaregistroval a zastavil se.

„Jdi, herko jedna! Co stojíš?“ ozval se ze saní rozzlobený mužský hlas.

Valerie popošla k saním. Z hromady kožešin na ni zíraly vytřeštěné oči.

„K čertu!“ zakřičela kupa kožešin zlostně, „to jsem se lekl! Myslel jsem si, že vidím samotného d'ábla!“

Z kožešin se pomalu vyhrabala vousatá mužská tvář.

„Co tady děláte v takovém nečase a navíc v noci?“ hartusil muž, „máte štěstí, že dnes jedu později, jindy je tady touto dobou pusto! Nastupte!“ zakončil svůj rozzlobený proslov slovem, které v tu chvíli bylo pro Valerii tím nejkrásnějším slovem na světě.

Vydrápala se do saní, muž přes ni hodil velikou kožešinu a sáně se opět začaly pohybovat.

Valerie nemohla uvěřit svému štěstí, ale skutečně seděla v saních a vedle ní seděl muž, zřejmě kupec vezoucí zboží. Kůň statečně šel, prudké poryvy ledového větru ani silné sněžení jako by ani nevnímal.

„Kam jste se to vydal v takovém nečase a pěšky, mladý pane?“ křičel na Valerii kupec.

Valerie mu chtěla odpovědět, ale nemohla vydat ani hlásku. Vyděšeně se chytla za krk.

„To nic, mladý pane, to je při takovém mrazu normální. To zase přejde, nebojte,“ komentoval její oněmělý výraz kupec a pokračoval, „vydal jste se do světa?“

Valerie vděčně přikývla.

„A hádám, že bez otcova svolení?“

Valerie opět přikývla, tentokrát už váhavě.

Kupec se hlasitě rozchechtal.

„Hned jsem si to myslel! Kdo by se vydal na cestu v noci, za takového počasí a navíc pěšky! Jen ten, kdo prchá! To je jasné! Míříte do ciziny?“ pokračoval ve zvědavých otázkách.

Valerie jen přikývla.

„Dobře děláte, mladý pane,“ halekal kupec vesele, „pán, jako jste vy, by měl poznat svět. A až mu bolavá ruská duše za nějaký čas poručí, tak se vrátí domů. A i jeho přísný otec ho pak poklepe po rameni.“

Valerie mohla jen přikývnout a pomyslet si: „Moje duše si nebude po domově stýskat. Já už domov nemám!“

Když pak nad tou myšlenkou uvažovala, uvědomila si, že ji tento stav netrápí. Že pro ni domov začal být nepřátelským místem, že ji její rodiče v podstatě zavrhlí a že se těší na to, až pro sebe a své dítě vytvoří domov nový.

Kupec mluvil a mluvil. O své rodině, o obchodování, o nebezpečích, která na cestách čekají. Vůbec mu nevadilo, že mu jeho spolucestující neodpovídá. Valerie si uvědomila, jak je tento stav pro ni výhodný. Když nasedla do saní a chtěla poprvé kupci odpovědět, úplně zapoměla na to, že by měla změnit hlas. To, že hlas ztratila, pro ni byla výhra, protože tenouký hlásek, který by jistě vydala, by statnému vousatému muži neodpovídal. Rozhodla se v té němohře pokračovat, dokud to půjde. Slastně pospávala zabalená v teplé kožešině a raději se nezamýšlela nad tím, jak velké měla štěstí. Jeli poměrně dlouho. Valerie cíleně potlačovala myšlenky na to, co by s ní teď bylo, kdyby kupecké sáně nepotkala.

Asi skutečně usnula, protože najednou cítila, jak s ní kupec klepe.

„Mladý pane, vzbud'te se! Jsme u krčmy, tady přespíme.“

Valerie byla tak unavená, že se vůbec nemohla probrat. Kupec už vystoupil a začal odstrojovat koně.

„Mladý pane!“ volal na ni kupec, „běžte dovnitř, zaberte místo u stolu a objednejte něco k jídlu!“

Jen s největším vypětím se jí podařilo otevřít oči a vyhrabat se ze saní. To už kupec sáně zakrýval a odváděl koně do stáje. Valerie osaměla. Rozhlédla se kolem sebe. Viděla spoustu kupeckých saní naložených zbožím a krčmu se svítícími okny. Váhavě se vydala ke dveřím. Cestou si ohmatala tvář, aby se ujistila, že má svůj falešný plnovous dobře přilepený. Ke své veliké úlevě zjistila, že ano.

„To tedy musí být dobré lepidlo, když ani sníh nedokázal plnovous odlepit,“ pomyslela si.

Pomalu otevřela dveře a opatrně do krčmy nakoukla. Uviděla chladnou a temnou místnost plnou mužů. Někteří mlčky jedli, jiní spali na lavicích, které stály kolem zdí. Jejího příchodu si nikdo ani nevšiml. Valerie se rychle vydala k nejbližšímu volnému stolu a sedla si zády do místnosti. Neskutečně se jí ulevilo. Bála se, že krčma bude jasně osvětlená, přetopená a plná rozjařených mužů vysvěcených jen do košil. To by pro ni mohl být problém. V místnosti bylo naštěstí přítmí a malá kouřící kamínka ji

nedokázala vytopit, takže tam všichni seděli oblečení v kabátech. Hosté byli viditelně zemdlení a jeden druhého si vůbec nevšimli.

Ke stolu se přihnul krčmář.

„Mladý pán si bude přát večeři?“ halasil a zvědavě po Valerie pokukoval.

Valerie jen přikývla, sáhla do kapsy, položila na stůl pár rublů a zvedla dva prsty, aby bylo jasné, že objednává pro dva. Krčmář rychle shrábl mince ze stolu a v očích se mu zablýskalo radostí.

„Hned to přinesu, mladý pane,“ klaněl se podlézavě a odchvátal.

A už za malou chvíli byl na stole tác plný pirohů, mísa boršče, bliny, bochník chleba, horký sbitěň i láhev vodky.

„A husička bude za chvíli,“ hlásil krčmář přeochoťně.

V ten moment se otevřely dveře a obklopený oblakem sněhových vloček vstoupil kupec, se kterým Valerie přijela. Krátce se rozhlédl a už seděl u jejich stolu a cpal si piroh do úst.

„Á, Vasil!“ vítal ho krčmář přátelsky, „už jsem byl zvědavý, s kým mladý pán přijel. No, dneska se pěkně poměješ, kamaráde,“ zachechtal se a odchvátal do kuchyně.

Kupec se pak dlouhou dobu soustředěně ládoval. Zato Valerie se nemohla na jídlo ani podívat. S přemáháním žvýkala piroh a pozorovala kupce, jak systematicky zpracovává tu obrovskou večeři pro dva. Po té úžasné hostině si spokojeně oddechl a obrátil se na Valeriei.

„Koukám, že vám nějak nechutná. Vezměte si alespoň pár pirohů na zítra. Cesta bude ještě dlouhá.“

A sám si strkal zbylé pirohy do kapes. Valerie si vzala pár pirohů a nechala si naplnit svoji placatici vodkou. Pak před kupce položila dvacet rublů. Nevěděla, jestli je to za svezení do Moskvy málo nebo moc, ale jako odměna za záchranu života to určitě nestačilo. Kupec vypadal velice spokojeně a peníze rychle schoval.

„Poníženě děkuji, mladý pane, děkuji,“ klaněl se vesele a pokračoval, „teď se tady na pár hodin natáhneme. Brzy ráno vyjedou všechny sáně najednou. Musíme se modlit, aby nezačalo víc sněžit. Já vás v Moskvě zavezu tam, kam budete potřebovat. Počítám, že do té vaší ciziny pojedete vlakem.“

Valerie jen přikývla, přitom si hořce uvědomila, že tuto část cesty snad už zvládne, ale že ji čeká další, při které také může nastat spousta nečekaných problémů.

Kupec se zachumlal do kožichu a lehl si na lavici, na které seděli. Valerie udělala totéž. Nepohodlná lavice, místnost plná cizích mužů, hrůzné zážitky dnešního dne i neradostné myšlenky na to, co ji ještě potká, spolehlivě zaháněly spánek.

„Bude lepší, když neusnu,“ říkala si, „raději bych měla být ve střehu. Mám u sebe spoustu peněz a také musím dát pozor na to, aby se mi neodlepil plnovous.“

Únava ji ale přece jenom přemohla.

Vzbudil ji nějaký ruch. Chvíli si nemohla uvědomit, kde vlastně je. Mužské hlasy, dupot, ržání koní, zvláštní zápach a kouř. Až po několika mučivých sekundách si uvědomila, kde je a co všechno se včera přihodilo. Rychlým pohybem si zkontrolovala plnovous. Držel! Druhá rychlá kontrola směřovala do kapsy saka. Peníze a doklady tam byly! Posadila se a koukla na místo, kde včera usínal kupec Vasil. Lavice byla prázdná! Ve Valerii hrklo.

„Odjel beze mě!“

S obavami se rozhlížela po místnosti, která se rychle vyprazdňovala.

„Musím se dostat do jiných saní!“

Vyskočila z lavice, na hlavu si narazila čepici, popadla svůj vak a hnala se ke dveřím. V ten moment se dveře otevřely a stál v nich Vasil. Valerii zaplavil pocit neskutečné úlevy.

„Tak, mladý pane, pojedeme,“ halasil kupec.

A během několika minut už seděla v saních zachumlaná v kožešině a napjatě pozorovala, jak se dlouhá kupecká kolona pomalu vydává na cestu. Chumelení trochu polevilo, sáně nehlukně klouzaly po sněhu a Valerie začala pospávat.

Probudil ji hrozný jakot. Vyděšeně sebou trhla a vytřeštila oči.

Kupec Vasil kvílel, nadával a modlil se. Stejně zvuky se ozývaly i z ostatních saní. Kolona stála.

„To je určitě ten prokletec Griška Golycin se svojí bandou hrdlořezů! Všechny nás zamordují! Griška nemá s nikým slitování!“ naříkal kupec a začal se hlasitě modlit.

Valerie si uvědomila, že jméno Griška Golycin už slyšela. O nepolapitelném zabijákovi a zloději nedávno mluvil otec s Alexejem u večeře. Otec vyjmenovával kolik kupeckých výprav už Griška přepadl a kolik lidí při tom připravil o život. Alexej se rozčiloval, proč tomu řádění car už dávno neučinil přítrž.

Kvílení a náрек bylo stále hlasitější. Vypadalo to, že vraždění a rabování už začalo. Valerie byla k smrti vyděšená. Z kapsy kožichu rychle vytáhla revolver a třesoucí se rukou ho odjistila.

„Mladý pane!“ kvílel kupec, „vy máte zbraň! Vy jste moje spása! Vás mi seslalo samo nebe! Střílejte, mladý pane, střílejte na všechno, co se kolem pohne! Střílejte! Pak by nás mohli nechat na pokoji!“

Kupec se začal hlasitě modlit. Valerie seděla skrčená pod kožešinou,

v ruce revolver a široce rozevřenýma očima napjatě zírala do hustého sněžení. Neviděla vůbec nic! Kdyby se k saním někdo blížil, uviděla by ho až na poslední chvíli!

Netušila, jak dlouho to trvalo. Byla tak vyděšená, že vůbec nevnímala čas. Za nějakou dobu měla pocit, že se něco změnilo. Kolona saní pořád stála, ale zvuky, které se kolem nich ozývaly, byly jiné. Valerie se zaposlouchala, kupec přestal drmolit modlitby. Oba napjatě naslouchali. Najednou v tom ryku rozeznali slovo vojáci.

A za chvíli úplně zřetelně uslyšeli volání: „Vojáci! To není Griška! Jsou to vojáci!“

„Vojáci,“ zašeptal kupec skoro neslyšně, „vojáci!“ zaječel vzápětí tak hlasitě, až sebou jeho kůň trhl.

Valerie stále strnule seděla, revolver v ruce a zírala před sebe.

„Mladý pane, jsme zachráněni! To není Griška! To jsou vojáci! Báťuška car je poslal, aby nás před Griškovými zabijáky ochránili! Teď už se nám nic nestane!“

Valerie slyšela jeho slova, jako by přicházela z velké dálky a jejich smysl jí docházel velice pomalu. Až po chvíli pochopila, co se stalo. Pochopila, že přežije, že její život neskončí uprostřed zasněžené planiny. Pomalu zajistila revolver a zastrčila ho zpátky do kapsy. Pak z druhé kapsy vytáhla vodku a pořádně se napila.

„Máte pravdu, mladý pane, chce to pořádný lok vodky,“ halekal kupec a také si ze své placatice přihnul.

Sáně před nimi se opět rozjely. Nějaký čas jeli v napjatém mlčení. Kolona se pohybovala velice pomalu. Stejně jako oni i ostatní ztichli a vzpomínávali se z prožitého leknutí. Kolem saní projížděli vojáci na koních a v hustém sněžení jejich postavy vypadaly jako přízraky.

Kupec po chvíli přerušil mlčení a vážným hlasem oslovil Valerii: „Já před vámi hluboce smekám, mladý pane. Je vidět, že jste pravý šlechtic! Našinec by hrůzou zalezl pod kožešiny a tam by se klepal, dokud by ho Griška nezamordoval. Ale statečný šlechtic, jako jste vy, se neschová pod kožešinou a nečeká jako ovce na svůj osud. Ten bez váhání vytáhne zbraň a je připravený bránit se. Váš otec na vás musí být hrdý, mladý pane!“ dokončil kupec svůj oslavný proslov a poplácal Valerii po zádech.

Poplácání, které by pro skutečného mladého šlechtice bylo spíš polechtáním, Valerii málem vyrazilo dech. Rozkašlala se.

Kupec se rozchechtal: „No, mladý pane, jste ještě taková sušinka, ale to se všechno věkem spraví. Hlavní je statečná povaha. A tu vy máte!“

Valerie se jen vděčně pousmála. Nechtělo se jí dumat o tom, jestli je statečná a už vůbec ne o tom, jak by tuto její vlastnost hodnotil otec.

HOST ČAJE:

Lenka Benešová Hýřová

Kdysi jsem jako malé dítě snila o tom, že knihy budu psát. Život se ubíral jiným směrem, šel dál a dál. Nemazlil se se mnou, nebyl sladký jako med, však nedal mi zapomenout na můj sen. Jednoho dne stalo se něco. To něco, bylo veliké. Změnilo mi život, já začala cítit sladký med. Vzpomněla si na svůj sen, vytáhla ho z daleké krajiny. Byl povadlý, zmačkaný, však nespádl do hlubiny. Dnes vděčná jsem za něj, hýčkám ho, miluji, na papíře se zvěčnil, já začala psát své sny.

Má první kniha se jmenuje Promluva s andělem a toto jsou ukázky z této knihy.

JSEM ŽENA

Jsem žena, která touží být milována,
jsem žena, která nemá ráda prázdná rána,
jsem žena, která touží po lásce,
jsem žena, které oddá se jí přesladce.
Jsem žena, která miluje překvapení,
jsem žena, která ví co očekává se od ní,
jsem žena, která miluje květiny,
jsem žena, která opojí i tvé sny.
Jsem žena, která okusila pohár hořkosti,
jsem žena, která vypila ho mnoho, dosti,
jsem žena, která život miluje,
jsem žena, která ví co od něj chce.

SLOVO

Skládá se z písmen
které poskládají slovo,
ale významů má mnoho.
Slovo je také slib,
který plnit se má
a kdo nesplní slib, ten je lhář.
Proč se sliby tedy slibují,
když někteří lidé je nesplní.
Vynáší slova z úst na prázdno,
neuvědomují si, že vše co bylo řečeno
nějakou váhu má.

Že někdo čeká na slova,
která promění se v to,
v co byla vyřčená.
Pokud se tedy slovo nesplní,
pak nemá váhu slova,
ale je jen stín,
který opouští naše ústa
a ono rozloží se na písmena,
poskládající se někdy zase v slova,
kterým nikdo, již nevěří.

PROZŘENÍ

Že černá není smutek,
že černá může být i víc,
když smutek nám na tváři
vykouzlí smích.
Že krása není věčnost,
že krása pomíjivá je,
když věčnost nosíme v srdci,
pak nás více hřeje.
Že strach není zlo,
že strach musí být,
když zlo nás varuje
před potíží.
Že bílá není nevinnost,
že bílá není sníh,
když nevinnost nám vhání
ruměnec do tváří.
Když duše procitne ze sna,
když duše pochopí,
že sen skutečnost není
a nedá se s ním žít.
To a možná ještě víc je prozření.

ŽIVOT

Život jak pramínek po pramínku
ze země vyvěrá.
Pramínek je čistý,
průzračný jako dítě,
které jsi na svět přivedla.

Pak se pramínek v pramen mění
a dětský úsměv zažívá překvapení.
Už není jen láska,
matčino pohlazení,
okusilo pláč, strach
někdy i ponížení.
A tak jako se potok v řeku mění,
někdy klidnou, jindy divokou,
mění se i dětský úsměv,
začíná dospívání,
s hledáním nové lásky, vzdoru,
ale stále matčinou jistotou.
Do řeky se vlévají potoky
starostí i radostí
a nových možností.
Vše se nabaluje,
je toho stále víc a víc,
z klidné je řeka divoká,
plná peřejí.
Jen místy je tůň,
tichá, hluboká.
To život nás zastavil,
aby řekl: „Rychle protékám.“
Jednoho dne se řeka v moře změní,
po nás tu jsou další pokolení,
kterým své moudrosti předáváme dál,
než se moře rozplyne v oceán.

VÍC NEBO NIC

Všechno co jsme chtěli mít již máme
a přesto nemáme stále klid.
Chceme i to neznámé,
proč stále toužíme mít víc a víc?
Potřebujeme vše nebo jen dokázat chceme,
že umíme víc než nic.
A tak tím jak víc a víc máme,
ztrácí se nám vše známé.
Pak máme mnoho,
možná až dost,
ale co vlastně máme,

když ztratili jsme nad sebou moc.
Máme víc nebo nic?

Druhá kniha je věnována dětem. Jmenuje se Hádanky pro malé andílky. Je v ní spousta hádanek a děti si v ní mohou i malovat. Obrázky jsou dílem mé kamarádky Diany Žitné. Uhádnete? Kdo první napíše na autor.lbh@seznam.cz správné odpovědi od následujících čtyř hádanek, vyhraje jednu z mých knih dle svého výběru. Od poloviny knihy je pohádka Šípková Růženka, kterou jsem převyprávěla a zveršovala.

Ted' budeme počítat – protože,
ve jménu počty má,
roste hrdě vztyčená.
Je krásná jako letní louka,
žlutá je jak slunce, které kouká.
Barvu bílou nevinnosti má,
štíhlá jako laň.
Lístky, které počítám, mi říkají,
jestli rád mě má,
i když třeba jen potají.
Sedm krás v ní je schovaných
a prý kvete tam,
kde brouček svůj spánek věčnosti daroval.
A já se ptám,
jestli jich bylo sedm,
nebo mám další jmenovat.

Když v postýlce usínáme,
obklopeni pohádkou,
dívá se na nás oknem,
poslouchá stránku za stránkou.
Bydlí vysoko v dálce,
tmu nám rozsvěcí,
hlídá náš klidný spánek
a ošklivému snu nedovolí zvítězit.
A když ráno unaven,
jde do své postýlky spát.
Cestou sluníčko pozdraví,
a pak už jen své sny sní.

Nejdřív je malinké vajíčko,
které královna do plástu vloží.
Potom je larva s bílou hlavičkou,
stočená bříškem dovnitř.

Tam spinká, roste, zakuklí se,
až jednoho krásného rána
vykookne z buňky hlavička
a dvě tykadla.

To se nám malá vyspala,
říkejme jí třeba Mája.

Roztáhne křídélka
a létá pro pyl i nektar
od časného rána.

Ten schovává v kalíškách,
které na nožičkách má.

Když je naplní,
domů do úlu pospíchá.

Rádi ji posloucháme,
hodně se po ní ptáme.

Mnoho nás naučí,
něčemu i přiučí.

Je v ní princezna i drak
nebo zlá královna, nad kterou se stahuje mrak.

Mařenka s Jeníčkem,
co krmili se perníčkem.

Strašidla, elfové,
skřítki, víly i trollové.

Zvírátko, co lidskou řečí mluví
a chovají se lépe než lidi.

Hrneček, co uvaří sám,
Honza, který králem se stal.

A mnoho dalších známých postavíček,
které znáte hlavně z knížek.

Jedno však společné mají.

Posloucháme je, dech se nám tají.

Bojíme se pohnout. Jak to dopadne?

Vždy dobro nad zlem vyhraje.

A na závěr pár řádků z pohádky o Šípkové Růžence.

V jedné pohádkové zemi,
je to již hodně dávno,
stál zámek obrostlý houštím,
není již poznat,
co v něm se odehrálo.
Otočme tedy stránku,
otočme list a pojďme se podívat,
co schováno je v něm víc.
My vstoupili jsme do pohádky,
kde jednoho krásného rána
paní královně a panu králi
princeznu přinesla vrána.
Všichni se radovali,
celá zem vítala princeznu Růženku,
která právě narodila se.
Celý zámek byl v jednom kole,
všude se smýčilo, uklízelo,
dávalo vše nové.

Malá princeznička měla mít velký
den,
křtinami do života uvítána od
sudiček.

Pan král sudičky pozval,
ty slíbily, že přijdou,
avšak jednu chybu udělal,
zapomněl pozvat tu zlou.
Pak křtiny nastaly,
byli tam všichni, všechen lid.
Byli tam poddaní i bohatí
i králové z cizích zemí.
Všichni hodovali, tančili,
nu radost velkou měli.

V pravé poledne,
když zvon polední
odbímal svou poslední,
vše utichlo.

Okna se sluncem zalila,
lehký vánek vešel do komnat
a sudičky ve stejný čas
předstoupily před všechen lid,
co zde hodoval.
Sklonily se ke kolébce,
usmály se trošičku
a jedna po druhé princezně
odkryla její dlouhou cestičku.

A to je konec pohádky
z jedné pohádkové země.
Kde láska zvítězila nad zlostí
a štěstí už jen kvete.
Možná, že i někde u nás
v nepohádkové zemi
zvítězí láska nad zlými lidmi.

„Literatura je opravdová jen tehdy, tepe-li v ní život!“

ROZHOVOR – MICHAELA PRACHAŘOVÁ

Před časem mi přišel mail od Michaely Prachařové s prosbou, zda bych jí mohl poradit s její dosud nikde nepublikovanou tvorbou. Netrvalo dlouho a v prosincovém čísle ČAJe č. 147 (prosinec 2018) se autorka čtenářům představila. Její poezii jsem tehdy uvedl takto: „Její verše věští nadějnou poetickou duši!“ Spolupráce pokračovala a v létě 2021 vyšla v nakladatelství Nová Forma sbírka „Deštivý noci s portem.“ A tak jsem při této příležitosti autorku vyzpovídal.

• Jaký je to pocit držet v ruce svoji dlouho připravovanou prvotinu? Je to splnění určitého snu?

Pocit je to hrozně zvláštní, skoro až nepopsatelný, nějak mi to pořád nedochází. Splnění snu to je určitě, už jako teenager jsem psávala a recitovala svoje výtvary kamarádům a snila o vydání vlastní knížky.

• Jak na vaši prvotinu zareagovalo okolí? Plánujete autorská čtení?

Reakce byly vesměs kladné, prvních pár kousků se hned vyprodalo v našem místním knihkupectví a lidé se mě často ptali, kam na „tyhle věci“ chodím.

Mí přátelé mě v tomhle směru vždycky podporovali a rodina taky, zejména moje maminka, která se po vydání knížky radovala se mnou jako první.

Autorská čtení v plánu mám, jen nějak zatím nevím, kdy a kde. Nechcete mi poradit? :-)

• Ale pojďme na počátek vaší tvorby. Předpokládám, že jste byla už v útlém dětství vášnivou čtenářkou. Které knihy vás bavily? Nebo jste četla všechno?

Ano, už od malička mi maminka četla pohádky, taky se pamatuju, že pak jsme si vyměnily role a předčítala jsem nahlas já jí a měla z toho děsnou radost. :-

Když jsem pak byla starší a začala chodit do školy a získala čtenářský průkaz do naší knihovny, často jsem zabloudila i na oddělení pro dospělé, kde jsem potají četla Bukowského nebo Kerouaca, někdy i Oscara Wilda, prokleté básníky a později v prváku na střední jsem přešla ještě na filosofii, zvláště mě zaujali Platon, Nietzsche, Heidegger, Bergson, mohla bych pokračovat... :

• Preferovala jste již tehdy poezii?

Měla jsem ráda prózu i poezii, takže vlastně ano. Dodnes mám v paměti Villonovu Baladu nebo Rimbaudův Opilý koráb či Baudelairovu Zdechlinu a zejména Bukowského Blue bird, první báseň, kterou jsem se naučila v angličtině.

• Psal někdo ve vašem okolí nebo jste v rodině bílou vránou?

Asi jsem bílou vránou. Ačkoli moje maminka měla v mládí tendence a snahu psát, ale okolnosti jí to bohužel zcela neumožňovaly. Každopádně myslím, že určitou dávku talentu mám po ní.

• Kdy přišly první básnické pokusy?

Asi tak ve dvanácti nebo třinácti letech. Když si projdete nějakou špatnou zkušeností nebo situací, je zajímavé, že to téměř vždy vede k vytvoření něčeho nového, alespoň u mě. Ted' už vidím inspiraci v čemkoli, v dobrém i zlém, krásném a ošklivém, ve všedním či neotřelém... Avšak jako pro pubertářku pro mě básně fungovaly určitým způsobem jako taková terapie, upuštění páry.

• Ve sbírce přiznáváte, že máte : „ ... v krvi /Shakespeare/ Bukowského/ Kerouaca/ Burroughse.“ V čem vás tyto autoři inspirují?

Shakespeare mě inspiroval svojí poetičností, krásou řeči, určitou uhlazeností, vznešeností a složitostí než jsem narazila na Bukowského, Kerouaca apod. Tehdy jsem pochopila, že poezie a vlastně literatura sama o sobě není jen o uhlazenosti a o krásných věcech. Literatura je opravdová jen tehdy, tepe-li v ní život. A život není jen o krásných západech slunce nebo kvetoucích růžích a zářících hvězdách, někdy je to syrová smrt', pot, krev a slzy, práce za minimální mzdu, rakovina společnosti, složité vztahy a

další těžkosti i radosti, které se v tom všem odrážejí. Jsem toho názoru, že je potřeba psát pravdu, psát tak, jak to je. Většina z nás se snaží najít pravdu a smysl života, myslím, že ji/ho najdeme tehdy, když se tomu všemu nebudeme vyhýbat a utíkat od toho. A tím mě tito autoři inspirují, jsou otevření, syroví a suroví, ale zároveň stále citliví a vnímaví. Tak to má být.

• V Čechách bývá zvykem, že se první pokusy ukazují učitelům češtiny. Byl to i váš případ? Jak jste dopadla? Nebo jste oslovila kamarády?

Mívala jsem takový barevný sešit s tvrdými deskami. Byl to vůbec první sešit, do kterého jsem psala svoje básně. Když byla první půlka sešitu popsána, s bušícím srdcem jsem se rozhodla vzít ho do školy a ukázat našemu češtináři, aniž bych věděla nebo přemýšlela o tom, jestli to bývá zvykem. Když mi to vracel, řekl, že doufá, že mu jednou dám knížku s věnováním. :-)

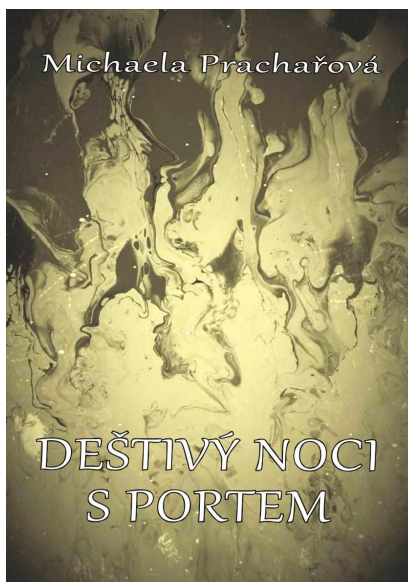
• Zkoušela jste poslat svoje texty do soutěží, časopisů, literárních webů nebo nakladatelství? Jak jste přišla na mě?

Na soutěže nevěřím. Jak může někdo objektivně posoudit, zda je vaše práce dobrá či ne? Názor je vždy subjektivní svým způsobem. Proto mě soutěže tohoto typu nikdy nebavily a nezajímaly.

Časopisy a literární weby jsem samozřejmě zkoušela. Vůbec první literární web, kde jsem se pokusila publikovat něco ze své tvorby byl liter.cz a básně.cz. Úspěšnost byla tak padesáti procentní řekla bych. Některým lidem se nelíbilo, že nepíšu o hezčích věcech a že básně postrádají formu. Nevyracela jsem jim to.

Většina časopisů, do kterých jsem svoje básně poslala mi vlastně ani neodpověděla a pokud ano, tak odmítavě. Vy jste byl vlastně první, kdo mi dal šanci a nezadupal mě hned do země. A jak jsem na vás přišla? Jednoduše jsem si Vás jako ostatní časopisy takzvaně vygooglila a zkusila to. :-)

• Čím je pro vás psaní? Relaxací, vyjádřením názoru? Nebo třeba,

cítuji: „vypsat se z trablů/ co jsou a nejsou/ zpověď blázna.

Už výše jsem zmínila, že psaní pro mě dříve bylo určitou formou terapie. I dnes je to pro mě terapie, ale zároveň i vyjádření postoje nebo pocitů, které se ve mně zrovna mísí. A relaxace je to pro mě každopádně. Není nad to zabalit se do ošklivého, ale pohodlného a teploučkého svetru při podzimním večeru, nalít si sklenku vína nebo si uvařit hřejivý čaj, sednout za stůl a psát.

• Čtete současnou českou poezii? Kdo je vám z našich autorek či autorů blízký?

Z českých básníků mám ráda Jáchyma Topola, Jana Skácela, samozřejmě taky Magora Jirouse nebo Václava Hraběte, ti mě z českých básníků asi ovlivnili nejvíc.

A vaše sbírka Křižovatky samot se mi také velmi líbí.

• Sledujete na webu literární stránky? Můžete autorům některé doporučit?

Weby obecně moc nesleduju. Preferuju papír. Ale když už bych měla něco doporučit byly by to výše zmíněné webové stránky basne.cz a liter.cz, kde můžete jako začínající autor publikovat svoje básně nebo povídky a téměř okamžitě získat zpětnou vazbu.

• Někde jsem četl, že teprve druhá sbírka ukáže kvality autora. Píšete dál?

Tak tedy uvidíme. :-) Ano, píšu dál. Moje nová sbírka básní má název „Nezbejvá než psát“. Doufám, že ji nejdéle začátkem příštího roku vydám.

• Nezkusila jste třeba změnit žánr a napsat prozaický text, třeba povídku?

Povídky píšu také, jen zatím ne tolik jako básně. Nemám jich ještě tolik, aby to vydalo na knihu. Jedna z mých povídek se jmenuje „Hovno v zatačce“ a ve zkratce je o tom, jak komické a nepříjemné současně může být čekání na vlak.

• Pracujete jako lektorka cizích jazyků v agentuře, kde učíte angličtinu, francouzštinu a latinu. Dokonce píšete poezii v angličtině. Neuvažovala jste o překladech poezie z angličtiny?

Uvažovala a maličko se snažím překládat, dokonce jsem i několik do angličtiny přeložených básní poslala do amerických a britských literárních magazínů, ale buď bez odpovědi nebo s odmítnutím, s tím, že to mám zas zkusit za rok. Co se ale týká toho překládání, snažím se teď přeložit právě Deštivý noci s portem, ale jsem s časem na štíru, takže tahle záležitost je

ted' momentálně na bodu mrazu.

• Využijete jazyky na cestách? Cestujete ráda? Kde všude jste byla a kam byste se chtěla podívat?

Myslím, že mám cestování ráda. Ano, je to poněkud zvláštní odpověď, ale nemůžu to říct s určitostí, protože jsem ještě nikdy za hranice ČR nevycestovala. Maminka byla samoživitelka, takže na velké dovolené nebylo, pak jsem měla jiné priority a pak přišel covid. Nemám však pocit, že tím o něco přicházím. Nalézám plno inspirace i tady u nás a od jiných lidí, kteří hodně cestují a mimoto si myslím, že naše země je krásná a je potřeba ji ještě pořádně probádat než se vydám někam jinam. Ale pokud bych si měla vybrat, kam cestovat, ráda bych se podívala jednou do Francie, do Rakouska, do Kalifornie (na místo, kde pobýval Bukowski) a také do Finska.

Jazyky využívám i bez cestování, v naší jazykovce máme několik rodilých mluvčích, s nimiž můžu mluvit, takže v tomhle směru také nestrádám.

- Přeji vám, aby vás psaní naplňovalo. Věřím, že se po čase sejdeme u vaší další sbírky, což vám ze srdce přeji.

Děkuji za rozhovor. Václav

Balada krvavá Ilona Pluhařová

Uprostřed stmívání, uprostřed černajících mraků
rozpitá rumělka krvavého strachu
zatéká do duše spisovatele.

Sedí, bledý, zírá někam ven,
dlouho, tupě, v sebe zahleděn,
múzy marně, marně vyhlíží,
zarmoucený vleklou potíží.

Uprostřed stmívání, uprostřed černajících mraků
rozpitá rumělka krvavého strachu
vlévá se do srdce proudem gejzíru.

Černý lógr na dně hrnku má,
do stěn tepen zhoubně probublá
lógr vzteku černě zlověstné,
v žilách ke dnu ne a neklesne.

Uprostřed stmívání, uprostřed černajících mraků
rozpitá rumělka krvavého strachu
vsakuje do čisté stránky papíru.

Prázdná v kapse, žitím věčně bit,
nezná víru hloupost velebit,
nemá, nemá vůli nadále
klesat v beznadějnou spirálu.

Uprostřed stmívání, uprostřed černajících mraků
rozpitá rumělka krvavého strachu
dere se do hlavy – hrobu v kostele.

Bože, múzo spisovatelská,
svět mu za upřímnost netleská,
břitva pera – v ruce – nevěstí
dobrého nic, nic jen neštěstí!

Uprostřed stmívání, uprostřed černajících mraků
rozpitá rumělka krvavého strachu
úděsem zakvílí, sténá zemdlele.

Na hrot hledí, špičku obrací,
smrtka už už chystá ovaci.
Zaúpění, rána, plesnutí,
rázem konec, zlý mráz třeskutý.

Uprostřed svítání, uprostřed bledolících mraků
rozpitá rumělka zemřelého strachu
obtéká nebožku, mrtvou touhu PSÁT

ČAJ pro chvíle pohody

č. 184, leden 2022, ročník XXI

Vydáno 5. ledna 2022 v Nové Pace

Redakce: Václav Franc, K Hájků 1724, 509 01 Nová Paka

Franczub@seznam.cz

Grafická úprava titulní strany Jozef dŘevník Borovský

Interní tiskovina regionálních autorů Jičínska.

TEXTY NEPROŠLY JAZYKOVOU ÚPRAVOU!